

at den faktisk har virket som uforandret, men der er i 1882 paa et enkelt Punkt, som jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, dog sket en Forandring i Kontraktens Ordlyd. Efter den oprindelige Kontrakt tilkom der Staten et vist Kvantum Kryolit i Forhold til Produktionen, og dette Kvantum er det samme, som i den nuværende og i den fremtidige Kontrakt er fastsat, men der var indtil 1885 stillet Selskabet Valget imellem at levere Staten Kryolit in natura eller at levere den efter en Pris af 1,200 Kr. pr. Kubikfavn. Under Regeringens Overvejelser i 1882 i Anledning af Kontraktens Fornyelse, blev der fremsat en Frygt for, at det under visse Omstændigheder kunde være umuligt og under alle Omstændigheder vilde blive vanskeligt for Staten at realisere den Staten tilfaldende Andel af Produktionsudbyttet, hvorfor det ved Koncessionens Fornyelse blev forlangt, at Selskabet ikke længere skulde have Valget imellem at levere Kryolit eller betale Penge, men at det fremtidig skulde være forpligtet til at udbetale Statens Andel i Produktionsudbyttet til den af mig nævnte Pris af 1,200 Kr. pr. Kubikfavn. I øvrigt blev Kontrakten uforandret, og da Selskabet ikke havde gjort Brug af sin Berettigelse i saa Henseende, kan man altsaa sige, at faktisk har Kontrakten været uforandret i den forløbne Tid. Denne Ordning betyder, at selv om Skibene forlise eller Prisen gaar ned, eller det maaske bliver umuligt for Kryolitselskabet at sælge sin Produktion, skal det ikke destomindre for hver Staten tilfaldende Kubikfavn Kryolit betale den Sum af 1,200 Kr. Denne Pris af 1,200 Kr. synes efter de mig forelagte Regnskabsuddrag for nærværende Tid at være højere end den Pris, som Aktieselskabet selv opnaar ved Salg af sit Raaprodukt. Jeg tager ikke i Betænkning at udtale her, at den finansielle Side maa siges at være ordnet paa en for Statskassen meget gunstig Maade, og naar jeg siger dette, beder jeg taget i Betragtning, at Staten nu for de næste 25 Aar har sikret sig denne Kontrakt uopsigelig, saa at det kan være tilladt at udtrykke sig noget bestemtere i saa Henseende, end hvis man befandt sig paa Forhandlingernes Stadium. Der er dernæst en udstrakt Kontrol fra Regeringens Side ved Opmaalingen og ved Afskibningen af Kryolit, der finder regelmæssige Indberetninger Sted til Regeringen om hver enkelt Afskibning, og Mineselskabet afgiver hvert Aar endelig en Beretning til Ministeriet om den hele Drift og om For-

holdene paa Stedet overhovedet i forskellige Henseender. Men der er ogsaa forbundet andre Fordele for Staten med Bevillingen, idet Kryolitselskabet har overtaget Postbesørgelsen saavel for Breve som for Pakker, og i ikke ringe Omfang tillige for Personer, vederlagsfrit for Staten. Der har i den Henseende fundet en Udvikling Sted, som man kun kan glæde sig over, idet der i det sidste Aar er foretaget 5 Dampskibsrejser med Selskabets Skibe her fra Landet til Grønland, medens der i Begyndelsen kun sejledes en Gang, saaledes at denne Del af Landet kan glæde sig ved en efter Omstændighederne ret udviklet Postforbindelse med Moderlandet uden Udgift for dette. Man har stillet sig meget kulant i Henseende til Befordrings spørgsmaalet, ligesom man i det hele taget altid har stillet sig imødekommende, ogsaa hvor det drejer sig om Forhold, som ligge uden for den Kontrakt, man har med Selskabet, saaledes i videnskabelig Henseende, hvilket jeg finder Anledning til ogsaa at omtale. Forholdet mellem Selskabet ved dets Formand, Professor Julius Thomsen, og Regeringen, har i den forløbne Tid været af den mest kordiale Art.

Hvad nu det andet Spørgsmaal angaar, om der har været nogen Opfordring eller Anledning til at benytte Bevillingens forestaaende Udløb til forandrede Dispositioner, skal jeg oplyse, at allerede i 1882, da man stod foran Andragendet om Fornyelse af den da bestaaende Kontrakt, blev det i Indstillingen til en allerhøjeste Bevilling udtalt, at der ikke kunde være Tale om at fordrø Forhøjelse af Afgiften, eftersom Driften i den forløbne Tid indtil 1882 var bleven væsentlig besværligere, og man var naaet til at arbejde i Minerallag, som vare væsentlig dybere end dem, der bearbejdedes i den første Tid, ligesom Omkostningerne ved Driften i det hele vare blevene væsentlig forøgede for Selskabet. Allerede ved denne Oplysning ville ærede Medlemmer kunne vide, at man endnu mindre i Aaret 1900, altsaa 18 Aar senere, hvor man var naaet ned til Dybder af over 100 Fod, og hvor Mineraleet var stærkere blandet med andre, og Produktet ikke kunde være af den samme rene Beskaffenhed som, da man bearbejdede Overfladen, — at man da endnu mindre havde Anledning til at søge Vilkaarene skærpede. Jeg var nærmest forberedt paa, at det Andragende, jeg skulde sætte mig til at undersøge, netop vilde indeholde Forslag i den modsatte Retning. Det forekommer mig ret sandsynligt, at Selskabet i alt Fald